

Rentabilita cukrové řepy pod drobnohledem: ředění fixních nákladů přes cílenou fyziologii porostu

SUGAR BEET PROFITABILITY UNDER SCRUTINY:
DILUTING FIXED COSTS THROUGH TARGETED CROP PHYSIOLOGY

Zemědělská praxe posledních let ukazuje, že pěstování cukrové řepy vyžaduje stále komplexnější přístup. Extrémní výkyvy letního počasí a každoroční silný infekční tlak cercosporiózy představují zásadní limitující faktory produkce. Z pohledu podnikové ekonomiky je stabilita výnosu a cukernatosti hlavním nástrojem pro efektivní ředění fixních nákladů. Plošné omezování agrotechnických vstupů není vždy univerzálním řešením; klíčem k rentabilitě je naopak cílená maximalizace efektivity využití živin (NUE) a systematická fyziologická příprava rostlin na stresová období.

Diagnostika problému: Kde jsou fyziologické limity porostu?

V letních měsících porosty cukrové řepy stále častěji čelí fyziologické asynchronii. Rostlina potřebuje v této fázi maximálně asimilovat a ukládat cukry, ale kvůli vysokým teplotám a deficitu vláhy dochází k narušení jejich osmotických funkcí. Výdej vody převyšuje příjem, průduchy se zavírají a rostlina upadá do stresu. Oslabený chrást následně představuje podstatně zranitelnější cíl pro infekci cercosporiózou.

Obr. 1. Vlevo řepa ošetřená PlantAktivem, vpravo neošetřená kontrola

Fungicidní ochrana zůstává nezpochybnitelným základem pěstební technologie. Z agronomického hlediska je však spoléhání se výhradně na chemickou clonu bez adekvátní podpory přirozené obranyschopnosti rostliny rizikové. S ohledem na zužující se spektrum účinných látek a vývoj rezistencí je nezbytné fungicidní zásahy doplnit o cílenou výživu a stimulaci. Tím uvnitř rostliny budujeme přirozenou fyziologickou bariéru, která zvyšuje celkovou odolnost porostu.

Základ v půdě a podpora mineralizace

Každý úspěšný porost začíná v půdě. Při utlumeném mikrobiálním životě klesá i efektivita aplikovaných hnojiv. Výchozím krokem technologie BioAktiv CZ je proto podpora biologické činnosti pomocí přípravku PlantAktiv pro rostliny 2.0, který zařazujeme již při raných vstupech. Tento produkt stimuluje množení přirozených půdních bakterií a optimalizuje mineralizační a nitrifikační procesy. Živiny se stávají rychleji dostupné. To podporuje masivní rozvoj kořenového systému a pomáhá rostlině rychle překonat vysoce zranitelné fáze vývoje. PlantAktiv 2.0 se navíc výborně kombinuje s herbicidními zásahy, a to i v systémech typu Conviso Smart.

Architektura porostu a dynamika listové plochy

Od počátku uzavírání porostu se zaměřujeme na podporu tvorby asimilační plochy a dynamiku růstu. Do systému zařazujeme listová hnojiva AktiFer Grow nebo AktiFer Green pro dodání rychlé energie a udržení fotosyntézy. Aplikace přípravku AktiFer Grow je v této fázi cílená na budování listového aparátu. Díky obsahu prekurzorů cytokininů v synergii s fosforem a mikroprvky (Mn, B, Cu) je fyziologicky stimulováno buněčné dělení. Rostlina rychle tvoří mohutnou listovou plochu, jež je naprostým základem pro pozdější ukládání cukrů.

Ochrana proti abiotickému stresu a cercosporióze

Kritické období nastává s příchodem letních veder a infekčních tlaků houbových chorob. Zde nasazujeme přípravek AktiFer SuperPhos+Cu E, nejčastěji s prvním fungicidním zásahem. Měď (Cu) zpevňuje buněčnou stěnu a stimuluje tvorbu ligninu, což pro patogeny představuje mechanickou překážku průniku do pletiv. Růstový stimulant Epin aktivuje vnitřní obranné mechanismy (PR-proteiny) a prodlužuje funkčnost listové plochy. Pro posílení fungicidního efektu a dodání živin

Obr. 2. Řešení BioAktiv pomáhají minimalizovat rizika abiotických stresů, efektivněji využít hnojiva a ochránit porosty cukrové řepy

doporučujeme přidat hnojivo se sírou (AktiFer S), plnicí i funkci kontaktní ochrany.

V obdobích intenzivního sucha a teplotních extrémů výborně funguje AktiFer Stress Control. Vysoký obsah prolinu a draslíku efektivně zajišťuje osmotické funkce a reguluje vodní režim rostliny. Tato cílená výživa nutí rostlinu lépe zabudovávat cukry a udržuje chrást vitální, což má přímý dopad na konečnou cukernatost a udržení výnosu.

Výsledky z pokusnictví a ekonomický přínos

Agronomická rozhodnutí musí stát na datech. Na Zkušební stanici Nechanice, s. r. o., dlouhodobě ověřujeme vliv naší technologie. Údaje z let 2017 až 2024 potvrzují, že se díky tomuto přístupu daří průměrně navyšovat výnos o 5 t·ha⁻¹.

V loňské sezoně se tento trend znovu potvrdil. Výsledky z referenčních pokusů z roku 2025 jasně dokládají, že integrace přípravku PlantAktiv 2.0 a komplexní listové výživy řady AktiFer generuje nejen navýšení hmotnosti bulev, ale především reálný finanční zisk nad rámec investovaných nákladů. Ošetřené varianty prokázaly vyšší vitalitu, oddálení infekce cercosporiózou a následně i vyšší rentabilitu pěstování na každý hektar.

Maximalizace efektivity pesticidních vstupů

Při aplikacích pesticidů je z pohledu agronoma i ekonoma zásadní dbát na fyzikálně-chemické vlastnosti postřikové jichy. Přípravek Akti pH cíleně okyseluje vodu na optimální úroveň,

čimž zamezuje alkalické hydrolyze a degradaci účinných látek. Zajišťuje to plné využití investice do chemické ochrany a snižuje riziko vzniku rezistencí.

Závěr

Technologie BioAktiv CZ nenahrazuje základní agrotechniku. Chyby ve struktuře půdy samotná listová výživa neopraví. Pokud však máte agronomické základy zvládnuté, naše diagnosticky podložená řešení vám pomohou minimalizovat rizika abiotických stresů, efektivněji využít hnojiva a ochránit porost. Výsledkem je zdravější chrást, vyšší cukernatost, a především stabilní ředění fixních nákladů do vyšší ziskovosti podniku. Spojte se s námi a zpracujeme vám agronomický i ekonomický návrh řešení na míru vašim podmínkám.

Josef Basík, BioAktiv CZ

